

Παρουσίαση εκατονταετηρίδας Ιεράς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου (ΒΙΝΤΕΟ)

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου](#)

Συμπληρώνονται εφέτος εκατό χρόνια από της, δια Πατριαρχικού Τόμου και κατ' έθος κανονικό, επανιδρύσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου, η οποία ιδρύθηκε μεν το πρώτον υπό του αγίου κορυφαίου αποστόλου των εθνών Παύλου, και επανιδρύθηκε και συνεστήθη ως ιδία τοπική Εκκλησία και Μητρόπολη τον Οκτώβριο του 1924, υπό τον διακριτικό τίτλο «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΒΑΛΑΣ», με την προσάρτηση των τότε υποδιοικήσεων Καβάλας και Νέστου.

Ενδεικτικώς και μεταξύ των άλλων στον εν λόγω ιδρυτικό Πατριαρχικό Τόμο, καταγράφεται : «Εφ' ω αποφαινόμεθα και ορίζομεν συνοδικώς όπως η εξονομασθείσα περιοχή, ήτοι αι υποδιοικήσεις Καβάλας και Νέστου, αποτελή εφεξής ιδίαν επαρχίαν και Μητρόπολιν, επωνυμουμένην «Ιεράν Μητρόπολιν Καβάλας» μεθ' έδρας της πόλεως Καβάλας, ο δε εν αυτή ποιμαίνων αρχιερεύς, μνημονεύων του Πατριαρχικού ονόματος, ως τέτακται, και την τακτικήν αυτού έδραν εν Καβάλα, υπέρτιμος και έξαρχος Ανατολικής Μακεδονίας».

Όπως είναι γνωστόν, η εκκλησιαστική και ιστορική διαδρομή της τοπικής Εκκλησίας εκκινεί με τον ερχομό του Αποστόλου Παύλου και των συνεργατών του Σίλα, Τιμοθέου και Λουκά στην Νεάπολη (σημερινή Καβάλα) και την ίδρυση της πρώτης σε Ελλάδα και Ευρώπη χριστιανικής Εκκλησίας στους Φιλίππους το 50 μ.Χ.. Από των χρόνων του Αποστόλου Παύλου έως και της κατά το έτος 1924 συστάσεως αυτής, ως κεχωρισμένης και αυτοδιοικήτου Μητροπόλεως, η Εκκλησία των Φιλίππων, όπως ήταν φυσικόν ακολούθησε τις περιπέτειες της Πόλεως και της περιοχής εν γένει. Οποτεδήποτε η Πόλη ευρίσκετο σε ακμή και η Εκκλησία ευρίσκετο σε περίβλεπτη θέση, και όταν η Πόλη υπέφερε από επιδρομές και πολέμους, τα γεγονότα αυτά είχαν άμεσο αντίκτυπο και στην Εκκλησία.

Κατ' ουσίαν, όμως, η εκκλησιαστική επαρχία της Ιεράς Μητροπόλεως, υπό τη σημερινή κανονική και νόμιμη υπόστασή της, εξελίχθηκε αρχικά κατά το έτος 1924 ως ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ ΝΕΣΤΟΥ, ακολούθως κατά το 1930 ως ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ και εν τέλει από του 1953 και με την υπαγωγή σε αυτή της νήσου της Θάσου ως ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ.

Κατ' ακολουθίαν τούτων, καταλυτική υπήρξε η συμβολή στον προσδιορισμό της εκκλησιαστικής και ιστορικής ταυτότητος της Ιεράς Μητροπόλεως, εκείνων που, κατά την μακρά αυτή περίοδο των 100 χρόνων, είχαν αναλάβει την ανατεθείσα από την αγία μας Εκκλησία ευθύνη της διαποιμάνσεώς της.

Πρόκειται περί των τριών αοιδίμων Μητροπολιτών, : α) του Χρυσοστόμου του Χατζησταύρου (1924-1962), του μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Αθηνών, β) του Αλεξάνδρου του Καντώνη (1965-1974), του μετέπειτα Μητροπολίτη Περιστερίου, και γ) του Προκοπίου του Τσακουμάκα -του Χίου- (1974-2017), του μόνου κοιμηθέντος ως Φιλίππων και ενταφιασθέντος στην καθέδρα του. Αξιομνημόνευτη, βεβαίως, είναι και η τριετής περίοδος (1962-1965) της τοποτηρητείας του μακαριστού Μητροπολίτου Ελευθερουπόλεως Αμβροσίου τοῦ Νικολάου.

Επί τη βάσει των ανωτέρω, τόσο το Οικουμενικό Πατριαρχείο

Κωνσταντινουπόλεως, όσο και η Εκκλησία της Ελλάδος, απεδέχθησαν την σχετική πρόταση του Σεβ. Μητροπολίτου ΦΝΘ Στεφάνου και ενέκριναν την διοργάνωση του επισήμου εορτασμού κατά τον μήνα Σεπτέμβριο του 2024, θέτοντας αυτόν υπό την αιγίδα των αρμοδίων Συνοδικών Οργάνων.

Ειδικότερα, το τελικό πρόγραμμα του **εορταστικού διημέρου 28 και 29 Σεπτεμβρίου**, με κορυφαίο σημείο αναφοράς την τέλεση Συνοδικής Θείας Λειτουργίας στον ιερό καθεδρικό Ναό του αγίου Αποστόλου Παύλου Καβάλας, με την συμμετοχή 12 συνοδικών αρχιερέων και με επικεφαλής τον μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο, όπως και του εντεταλμένου πατριαρχικού εξάρχου-μητροπολίτου από την Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ως εκπροσώπου Αυτής και του παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, θα ανακοινωθεί κατά την προσεχή εορτή του πολιούχου και φωτιστού της Εκκλησίας των Φιλίππων αγίου Αποστόλου Παύλου. Από τις πρώτες διεργασίες επί του προγράμματος έχει διασφαλισθεί:

1. η πραγματοποίηση δύο (2) συναυλιακών ανοικτών μουσικών εκδηλώσεων στο αρχαίο Θέατρο των Φιλίππων, η μία με την συμμετοχή της καταξιωμένης καλλιτέχνιδος ΜΑΡΙΑΣ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ και η δεύτερη με την σοπράνο ΣΟΝΙΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ, τον ερμηνευτή ΒΑΣΙΛΗ ΛΕΚΚΑ και τον ηθοποιό ΓΡΗΓΟΡΗ ΒΑΛΤΙΝΟ.
2. η φιλοξενία στο Συνεδριακό Κέντρο των Φιλίππων της αναμνηστικής Έκθεσης : «ΦΙΛΙΠΠΟΙ 1914-2014 : ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ» από το αρχείο της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής υπό τον καταξιωμένο καθηγητή και διεθνούς φήμης αρχαιολόγο ΠΙΕΡ ΝΤΙΓΚΡΕ, ο οποίος θα βρεθεί στην πόλη μας ως επίτιμος προσκεκλημένος και τιμώμενο πρόσωπο.
3. η διοργάνωση ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ : «Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ 100 ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΥΛΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ-ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΝΘ».
4. η φιλοξενία περιοδικής Εκθέσεως στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Καβάλας με την παρουσίαση μέσα από αρχαιολογικά ευρήματα, κείμενα και ιστορικά ντοκουμέντα των παλαιοχριστιανικών χρόνων και της σύγχρονης εκκλησιαστικής ιστορίας και δράσεως της Παύλιας Εκκλησίας και της παροικίας των Φιλίππων, της Νεαπόλεως, του Νέστου και της Θάσου, και
5. η προοπτική της δημιουργίας του Κειμηλιαρχείου της Ιεράς Μητροπόλεως «ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΙΣ».

Στο Βαπτιστήριο, λοιπόν, της Αγίας Λυδίας κατά την κλητή και αγία ημέρα της Εορτής της, στον ευλογημένο και αποστολοδιάβατο αυτόν τόπο, ο Σεβ. Μητροπολίτης ΦΝΘ Στέφανος ενώπιον του ιερού Κλήρου και του Λαού αλλά και των εκπροσώπων των Αρχών και των Φορέων της

Πόλεως και του Νομού κήρυξε την έναρξη του επετειακού εορτασμού.

Στον ιερό αυτόν τόπο με παγκόσμια απήχηση, καθώς όλο το χρόνο, χιλιάδες χριστιανοί, όλων των δογμάτων από ολόκληρο τον κόσμο τον επισκέπτονται για να τιμήσουν τη μνήμη μιας γυναίκας που έμελλε να μείνει στην ιστορία ως η πρώτη Ευρωπαία και Ελληνίδα χριστιανή. Ως η πρώτη γυναίκα που βάπτισε ο Απόστολος των Εθνών Παύλος, όταν πάτησε για πρώτη φορά το πόδι του επί ευρωπαϊκού και ελληνικού εδάφους ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα- όραμα ενός Μακεδόνα άντρα που τον προέτρεπε «...διαβάς εις Μακεδονίαν βοήθησαν ημίν» (Πράξ. 16,9)» ώστε να μεταδώσει στη γηραιά ήπειρο το μήνυμα του Ευαγγελίου και να διαδώσει τη νέα πίστη.

Ωστε η σημερινή Καβάλα, η Νεάπολη των χρόνων του αποστόλου Παύλου και μετέπειτα Χριστούπολη, και η ευρύτερη περιοχή της να κατέχει το μοναδικό προνόμιο να αναφέρεται ιστορικά στο ιερό βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, ένα από βιβλία της Καινής Διαθήκης.

Στον ιερό αυτόν τόπο, ελάχιστα μέτρα από τον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων, στις αρχές της δεκαετίας του 1970 ξεκίνησε από τον μακαριστό μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου Αλέξανδρο η κατασκευή ενός μνημειώδους ναού- βαπτιστηρίου που έμελλε, στην πορεία των χρόνων, να μετατραπεί σε λατρευτικό κέντρο, όπου συρρέουν χιλιάδες χριστιανοί για να τον επισκεφθούν, να προσευχηθούν, να θαυμάσουν το μοναδικής αισθητικής φυσικό κάλλος, να πάρουν λίγο νερό από τον Ζυγάκτη και να γυρίσουν νοερά πίσω τον χρόνο, σε εκείνες τις μοναδικές στιγμές της παρουσίας του Παύλου στην περιοχή αυτή.

Και το κυριώτερον. Ο ιερός ναός- βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας της Φιλιππησίας αποτελεί σήμερα ένα σύγχρονο μνημείο αρχιτεκτονικής.

Η ανάδειξη και η προβολή του οποίου οφείλεται εν πολλοίς στον επί σαράντα τρία χρόνια μακαριστό **μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου κυρό Προκόπιο**, που κατάφερε μέσα από πρωτόβλεπτες καὶ πρωτοποριακές δράσεις να τον καθιερώσει ως έναν τόπο ιερό με παγκόσμια διάσταση, όπως άλλωστε είναι και η διδασκαλία του Χριστιανισμού. Κόσμησε το εσωτερικού του ναού με περίτεχνα ψηφιδωτά έργα. Ιδιαίτερο θαυμασμό στον επισκέπτη προκαλεί η ψηφιδωτή αναπαράσταση της βάφτισης του Ιησού στον εσωτερικό τρούλο του ναού, αλλά και το ψηφιδωτό δάπεδο στο νάρθηκα με τις περιοδείες τους Απόστολου Παύλου. Ο αείμνηστος μητροπολίτης Φιλίππων Προκόπιος καθιέρωσε και τις ομαδικές βαφτίσεις ενηλίκων στα νερά του Ζυγάκτη ποταμού και είναι αυτός που ολοκλήρωσε την κατασκευή και τον εξοπλισμό του συνεδριακού κέντρου πλησίον του βαπτιστηρίου.

Σην ημέρα της **Εορτής της Αγίας Λυδίας** βρεθήκαμε όλοι «συνηγμένοι επί το αυτόν» ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα της μητέρας μας αγίας Εκκλησίας. Αφού για όλους τους πολίτες της Καβάλας, τους συγχρόνους Φιλιππησίους, είναι μια σημαντική τοπική θρησκευτική γιορτή, σταθμός στην λατρευτική και εν γένει εκκλησιαστική μας παρουσία. Μία γιορτή που την κάνει ακόμα σημαντικότερη ο μοναδικής φυσικής ομορφιάς τόπος όπου κάθε χρόνο είναι το επίκεντρο των λατρευτικών εκδηλώσεων.

Μια γιορτή που εφέτος σηματοδοτεί και την επίσημη έναρξη του επετειακού εορτασμού της εκατονταετηρίδος της τοπικής μας Έκκλησίας και ως μοναδικό ιστορικό γεγονός αποτυπώνεται και στην ειδική οπτικοακουστική παραγωγή (video-spot), που δημιουργήθηκε ακριβώς για να εξυπηρετήσει την προβολή και διάδοση ιστορικών γεγονότων και αποτυπώνει την παρουσία της εκκλησιαστικής παροικίας των Φιλίππων, της Νεαπόλεως, του Νέστου και της Θάσου στο διάβα των 100 χρόνων.

Εκατό χρόνια δημιουργίας και προσφοράς προς τον άνθρωπο ! Όλοι μαζί ενθυμούμαστε, τιμούμε και οραματιζόμαστε για το μέλλον.

Μια ιστορική διαδρομή, την οποία ο ίδιος ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος , κατά την ευλογητή επίσκεψή του το 2011 στο Βαπτιστήριο της Αγίας Λυδίας, προσδιόρισε και καθιέρωσε με την αλησμόνητη και βαρυσήμαντη διακήρυξή του: «Είναι πέραν πάσης αντιλογίας ο άγιος Απόστολος Παύλος εκείνος ο οποίος έφερε τον Χριστό και το Ευαγγέλιο Του εις την Ευρώπη με πρώτον σταθμόν τους Φιλίππους!»